

СТАНОВИЩЕ

от

Доц. д-р Жения Русева Петрова, д. м.

Катедра „Обща медицина“ МУ Варна

относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ Област на висшето образование: 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление: 7.1 Медицина по научна специалност: Обща медицина

на **д-р Ивелина Людмила Христова-Николова**

на тема „ВРОДЕНИ АНОМАЛИИ НА ОТДЕЛИТЕЛНАТА СИСТЕМА ПРИ ДЕЦА ДО 3 – ГОДИШНА ВЪЗРАСТ“

Научен ръководител: проф. д-р Валентина Христова Маджова, д.м.

С Решение на Председателя на Научното жури и съгласно Заповед на Ректора на МУ-Варна № Р-109- 518 от 16.12.2025 г. съм определена да представя становище относно дисертационния труд на д-р Ивелина Людмила Христова-Николова на тема „Вродени аномалии на отделителната система при деца до 3-годишна възраст“ за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност Обща медицина.

Настоящото становище е разработено и представено съобразно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и ППЗРАСРБ.

Кратки биографични данни на докторанта.

Д-р Ивелина Людмила Христова-Николова се дипломира като магистър по Медицина в МУ Варна през 2019 год. От 2020 год. е редовен докторант по Обща медицина. През 2023 год. придобива специалност Обща медицина.

Своя трудов път докторантът започва през 2019 год. в АИППМП „Д-р Ваня Александрова“ гр. Варна, където работи и до сега. От 2019 год. е асистент към Катедра Обща медицина на МУ Варна.

Значимост и актуалност на разработваната тема: Дисертационният труд на д-р Ивелина Людмила Христова-Николова третира актуален и важен практически проблем с интердисциплинарно значение. Вродените аномалии на отделителната система са основна причина за развитие на хронично бъбречно заболяване в детска възраст, което води до сериозни усложнения, влошаване на качеството на живот на засегнатите пациенти, инвалидизация и ранна смъртност. Основна роля и

ключово звено в изпълнението на профилактични дейности е общопрактикуващия лекар. ОПЛ е най-важния източник на информация за родителите, както и фундаментална част в проследяването на развитието на децата още от раждането и предотвратяването на възникването на хронични заболявания или усложнения на вече съществуващи такива.

Обем и структура: Дисертационният труд на д-р Ивелина Христова-Николова е написан на 221 стандартни страници, онагледен е с 60 фигури и 71 таблици. Библиографският списък е представен от 407 литературни източника, от които 6 на кирилица и 401 на латиница. Завършва с изводи, които подкрепят необходимостта от изследване на дисертационната тема. Проблематиката и съдържанието на труда са дисертабилни и представляват интерес, не само за лекари специалисти по Обща медицина, но и за по-широк кръг от специалисти в областта на детското здраве.

Литературният обзор последователно разглежда основните понятия свързани с видовете вродени аномалии на отделителната система, причините за възникването им, както и ролята на ОПЛ за ранна диагностика на тези аномалии. Разгледан е българският и световен опит по тази проблематика.

Методика на изследването: Целта на проучването е да се проучат познанията и практиките на ОПЛ при съмнение за вродена аномалия на отделителната система, както и информираността на родителите за първи признаци на уроинфекция и отношението им към скринингови изследвания по програма „Детско здравеопазване“

За постигането ѝ докторантката е определила 6 основни **задачи** за постигането и:

1. Да се проучат познанията и практиките на ОПЛ при съмнение за ВАОС.
2. Да се оцени значението на профилактиката и детските консултации при ОПЛ за диагностика и навременно лечение на ВАОС.
3. Да се изгради диагностичен алгоритъм в работата на ОПЛ за откриване на ВАОС с цел подобряване на ранната диагностика, редуциране възникването на усложненията и хронифициране на бъбречната патология.

4. Да се проучи отношението на родителите към провеждане на скринингови изследвания и консулти със специалисти по програма „ Детско здравеопазване“.

5. Да се проучи информираността на родителите за първи признаци на инфекция на пикочните пътища и рискови фактори и възможни усложнения.

6. Да се увеличи информираността на родителите за първи признаци на уроинфекция и симптоми на заболявания на отделителната система, провеждане на редовна детска консултация и спазване препоръките на ОПЛ за профилактични изследвания и консултативни прегледи.

Получените резултатите са представени текстово и чрез 71 таблици и 60 фигури. Използваната статистическа обработка е адекватна. Обсъждането е задълбочено и добре систематизирано, сравнени са собствените резултати с международни такива за най-честите вродени аномалии на отделителната система в детска възраст, причините за възникването им. Именно в тази глава проличава добрата осведоменост и богат клиничен опит на д-р Христова- Николова, и възможностите и за критичен анализ на получените резултати. Представените собствени резултати са напълно достатъчни за изпълнението на поставените задачи.

Изводите са 10 на брой и логично следват получените резултати. Те са добре формулирани, ясни и точни.

Изключително важен за практиката е разработения от докторантката алгоритъм за ранна диагностика и поведение на ОПЛ за ВАОС в детска възраст.

Изложените приноси са 9 на брой, като са разделени в две групи:

Оригинални научно – приложни приноси

1. За пръв път у нас е проведено проучване за ВАОС сред педиатричната популация, ролята на ОПЛ и родителите за откриване и мениджмънт на тази патология

2. За първи път е проведено анкетно проучване сред родители, относно тяхната информираност и нагласи за осъществяване на скрининг за ВАОС

3. За първи път е проведено проучване сред ОПЛ за скрининг и практики, свързани с ранно диагностициране на ВАОС

4. За пръв път у нас е разработен практически алгоритъм за ранна диагностика и поведение на ОПЛ за ВАОС в детска възраст Приноси с потвърдителен характер

Приноси с потвърдителен характер

1. Потвърждава се основната роля на ВАОС за развитие на ХБЗ в ранна възраст
2. Потвърждава се ролята на скрининговите изследвания и клиничните практики на ОПЛ за ранното диагностициране на ВАОС
3. Потвърждава се нуждата от по-ранно провеждане на скринингови изследвания, разширяване на панела от изследвания и задължителна генетична консултация по време на бременност
4. Потвърждава се нуждата от обучения за повишаване на информираността на родителите свързани с първи симптоми на патология на отделителната система в детска възраст
5. Потвърждава се необходимостта от разработване на национален педиатричен регистър за ВАОС и ХБЗ

Заклучение

Разработеният дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за развитие на на академичния състав в МУ – Варна.

Всичко това ми дава основание да дам положителна оценка “, за придобиване на образователна и научна степен „ Доктор“ на д-р Ивелина Людмила Христова-Николова.

08.01.2026 г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Ж

Заличено на основание чл. 5, §1, б. „В“ от Регламент (ЕС) 2016/679
--